

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

23. Ecce homo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Episcoporum
palatia domus
Imperatorum
videntur.

egenorum esse receptacula debent, Imperatorum palatia iudicantur. Tacco de cibis, poculis, electuariis, saporibus, vasis argenteis, & deauratis, jocis, confabulationibus, & talibus, quæ in sæcularium Principum ædibus frequentantur. In locis, ubi huiusmodi sunt, habitatiõnem non invenit sapientia, neque qui illam agnoscat, reperitur: propterea quasi ignota, & aliena irridetur, & subaannatur. In palatiis itaque Præsulum malè viventium, & in Ecclesiâ temporalia lucta quærentium, ac superbix fastu tumen-tium, mysticè Christus in purpurâ illuditur.

Spineo diademate
Christum
divites corona-

Sed à divitibus diademate spineo coronatur: sunt enim divitiarum, spinarum acurilismarum, quæ rationale caput hominis pungunt, & perforant, indeque sanguinem ebullire faciunt copiosè. Incredibilior divitiarum amor, & terrenarum immoderata cogitatio facultatem mentem spargunt, dissipant unitatem, pacis bonum perdunt: & amatores suos innumerabilibus delictis immergunt. Juxta criminum quantitatem spiritualiter sanguis emanat, in sanguine quippe peccatum exprimitur, dicente Propheta: *Libera me de sanguinibus, Deus.* Possidendæ igitur sunt divitiarum ordinato cum affectu. In

Psal. 50.

ipsis nequaquam finis instituendus est, erogandæ sunt ut multiplicentur, atque proficiant in futurum, quemadmodam Apostolus exhortans inquit: *Divitibus huius sæculi præcipe, non sublime sapere, neque sperare in incerto divitiarum, sed in Deo vivo, qui præstat nobis omnia abundè ad fruendum, bonè agere, divites fieri in operibus bonis, facile tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.* Contemptus ergo opum futurâ non caret mercede, & præsentis comodo, mentis enim extolentiam dejicit, & dominandi extinguit affectum. Cohæreat frequenter simul bonorum temporalium affluentia, & principandi amor. Hoc innuit Mediator, qui illudi voluit, sicut in coronâ spinea, ita & in arundineo sceptro.

1. Tim. 6.
Divitiarum
contemptus
etiam præsen-
tem habet mer-
cedem.

Opulentia co-
hæret amor
dominandi.

Terrena digni-
tatis symbolum
arundo.

Meritò terrena dignitas arundini comparatur, quæ exterius viret, & tamen in-

A fructuosa, intusque inanis est, & vacua. Quis in aspectu primo potentem sæculi non appeteret fastum? Quicquid in ipso est, arridere, atque virefcere creditur. Accede autem propius, diligenter considera, quantis intus agitetur curis, quale etiam foris proferat germen, utique in-utile, & citò periturum. *Vidi, inquit Propheta, impium superexaltatum, & elevatum sicut cedros Libani: transivi, & ecce non erat: quæsi cum, & non est inventus locus ejus.* Infœcundi prorsus sunt, qui dominantur, & vacui, tanquam arundines: infœcundi aliis, sibi ipsis vacui. Quantum in ipsis, & per ipsos æterna illuditur sapientia! Illam profectò irrident, qui illius honorem sibi arrogant, & voluat tyrannicè præesse hominibus. Ut dominetur terræ animantibus, non hominibus, institutus est homo. *Dominamini piscibus maris, & volucribus cali, universisque animantibus, quæ morantur super terram. Solus Deus Rex est potens, & Dominus dominantium, qui habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem.* Nunc itaque, Reges, intelligite, erudimini, qui iudicatis terram, nolite extollere in altum cornu vestrum, nolite loqui adversus Deum iniquitatem. Quoties ex vestra potestate insolecitis, atque delinquitis, vestro arundineo baculo Christi caput percutitis. Pro eruditione igitur vestrâ in illusionem suâ arundinæ tenere in dextrâ voluit.

Psal. 36.

Homo brutorum
non hominum
imperator con-
ditus.

Gen. 1.

Arundinam
cur in dextrâ
Christus ha-
buit.

ECCE HOMO.

PUNCTUM XXIII.

E Exiit ergo Iesus foras portans coronam spineam, & purpureum vestimentum: & dicit eis: Ecce homo. Joan. 19.

E Cum hominem, virum Ægyptium (angustiatum, ac tribulatum) virum dignum spectaculo. Spectaculum certè factus est mundo, & Angelis, & hominibus.

2. Reg. 23.
Hebr.

1. Cor. 4.

M m m 1

Ecce

1. Reg. 19.
Hebr.
Cant. 3.
Ijn. 53.

Lyr. m.
Oleasf.

Christus spe-
ctaculum fa-
ctus tragicum.

Bis purpuratus
homo.

Virg. 2. Aen.

116 Aug. tract.
in Ioan.

D. Hier. In-
st. de triumph.
Christi agene.
c. 15.

Psal. 21.

Ecce, ecce David in Najath, quod est pul-
chritudo, & decor. Ecce in pulcher es, dilecti-
mi, & decorus. Sed heu! heu! Non est species
ei, neque decor. Et vidimus eum, & non erat
aspectus. Quia prae horrore (quemadmo-
dum interpretatur Lyranus) avertabant
homines faciem. Unde Oleaster trans-
fert ad Hebraicum: Et abscondebamus fa-
ciem ab illo.

Spectaculum prorsus miserabile, tra-
gicaeque crudelitatis, in scenam hodie Pi-
latus produxit Regem; Regem, inquam,
Regum, immo Deum, bis purpuratum,
chlamyde, & proprio sanguine, schema-
te horrendo & sublimi ostentavit: Ecce
homo.

Hei mihi, qualis erat, quantum muta-
tus ab illi!

Squallentem barbaram, & concretos san-
guine crines.

Vulneraque illa gerens, quae circum
plurima tulit.

Ecce homo, (ex ore Pilati sic Augusti-
nus.) Ecce homo non clarus impetio, sed
plenus opprobrio. Si Regi invidetis, o Ju-
daei; jam parcite, quia dejectum conspicit-
is: flagellatus est, spinis coronatus est, lu-
dibrosam veste amictus est convitiis illu-
sus est, alapis caesus est, ferret ignominia
illius, frigescat invidia vestra.

O spectaculum! o divinae miserationis
ineffabile signum! (exclamat Justinianus)
videre Dei Filium, Angelorum gaudium,
& caelestis Jerusalem inextinguibile lu-
men, solem scilicet justitiae totum cruen-
tatum, & squalidum coram universa
astare Hebraeorum plebe! Quis contem-
pribilius, quis unquam ream quempiam
crudelius tractari conspexit? Debeant
plane saxea emolli corda, omnemque
indignationem evomere ad ludibri; raris
aspectum. Tunc Prophetarum vaticinium
noverant esse completum, quod in perso-
na Domini pronunciatum sic: Ego autem
sum vermis, & non homo, opprobrium homi-
num, & abjectio plebis.

Mediatoris calamitatem Praeses popu-
lo insinuavit, inquam: Ecce homo illi
quippe tribuit, quod nulli miserrimo de-
negatur. Quod quisque naturaliter ha-
bet commemoravit in Christo, Ecce, in-

A quit, quem persequimini, quem occidere
nitimini, flagellatus, coronatus, conspu-
tus, illusus, contemptibilis factus, Homo, Psal. 8.
enos, infirmus afflictus, arummosus, desperata
Gen. 4.
valetudinis, morti adductus.
Ecce, ecce homo. Quasi diceret: Quosque
ergo irrutus in hominem, interfecit unum
si vos, tanquam parietem inclinato, & maceris
depulsa?

B Ecce homo brevi victurus tempore, reple-
tus multis miseriis, quia quasi flos egreditur,
& in ipso aetatis suae flore demetitur.

Homo est, sed quis cognoscet eum? Igno-
to Deo. Quasi absconditus vultus ejus, &
despectus.

O hominem, in quem summa desavit
inhumanitas! O hominem nihil homi-
nis, sed fera potius canibus agitata, aur
etiam decorticata referentem! Bestiam
pende exornatam credidisset populus, ni
dixisset Pilatus: Ecce homo.

C Hominem dixit, ut animos persequen-
tium emolliret. Sic D. Leo: Quod Pila-
tus implacabilis populi victus insania,
multis Jesum dehonestari ludibriis, &
immodicis vexari permisit injuriis: quod
eum flagellis caesum, spinis coronatum,
amictu miserrimae vestis indutum perse-
quentium ostentavit aspectibus, miti-
gandos proculdubio inimicorum ani-
mos existimavit, ut exfuturatis invidiae
odii, non ultra jam crederent persequen-
dum, quem tot modis inuebantur affli-
ctum. Ecce homo; hoc est, hominem homi-
nibus ostendo. Certè si belluam, si canem
hoc rerum statu videatis, indoleatis ta-
men: sed Ecce homo.

D Salviaus epistola ad Paraz n. Perorans
in Romano foro Servius Galba, consum-
pris jam cunctis oratoriae artibus, & ingenij
subsidij, cum parum se promovisse in-
tellexisset, parvulum, quem senem habe-
bat, Galli clarissimi, & nuper mortui fi-
lium, & parvas ante subfellia auditorum
indoles suas in confesso Judicium produ-
xit, quas cum laetis sententiam com-
mendaret, fractae affectu omnium men-
tes, & inclinatae sunt.

E Quintilianus suarum Institutionum
libro 6. Producere ipsos, qui pericliten-
tur, squalidos, ac deformes, & liberos co-
rum,

Corn. a. Lap.
ibid.

Psal. 61.

Iob. 14.

Ierem. 7.
Iuxta Sept.
Ija. 53.

Christus mu-
datum cute sua
peccus putari
potuisset, ni ho-
minem Pilatus
dixisset.

D. Leo ser. 8.
de Pass.
Cur homini-
bus homo ex-
positus.

Salviaus ep.
ad Paraz n.

Quintil. lib. 6.
Inst. c. 2.

zám, ac parentes, institutum, & ab accu-
fatoribus ostendi cruentum gladium, &
lecta è vulneribus ossa, & vestes sangui-
ne perfusas videmus, & vulnera resolyi,
ac verberata corpora nudari. Quatum
rerum ingens plerunque vis est, velut in
rem præsentem animos hominum du-
centium. Et populum Romanum egit in
furorem prætexta Caji Cæsaris prolata
in foro ciuenta.

Sueton. in Vita
Cæs. Appian.
lib. 2. belli ci-
vil.

Pilatus ergo populo implacabili, Christum, non Judaico ritu, quadraginta, aut
triginta novem ictibus, sed Romano, sine
numero, servorum instar, flagellatum, arte
magna producit, ac detecti cruentum
pectus, costas flagris laceras, ostentat di-
cens: Ecce homo; vel sic animos emolliturus,
vel sic ad commiserationem ratus fe-
ros ilorum animos permovendos. Ita
Cyrillus, Chrysostomus, & Augustinus.
Ece homo, inquit, verbo digitoque il-
lum ostentans, ac ferè testimonium fe-
rens quòd homo esses, secus pro homine
non habendus.

Cyr. lib. 2. c. 15.
in Ioan. Chry-
sost. 83.
Auct. tract.
in Ioan.

Ecce Rex vester, sed jam Rex cui non
thronus, aut regnum, sed solum superest se-
pulturetrum.

Ioan. 19.
Iob. 17.

Ecce, ecce homo. Et vos igitur homines
esset mementore. Homo, qui homine ca-
lamitose est misericors, meminit sui. Si
videris nudum, operi eum; & carnem tuam ne
despexeris.

Senec. in Prov.

Heu! heu! quiescite ab homine, cuius spi-
ritus in naribus est, quia excelsus reputatus est
ipse. Hebr. In quo reputatus est ipse? Chald.
Quasi nihilum reputatus est ipse. Quiescite
tamen, quia spiritum in naribus habet.

Isa. 58.
Isa. 2.
Hebr.
Chald.

Nimirum severissimus injuriam ultor
minem cogitare est homo unde hic maximè vobis, ó Ju-
deæ, timendus, quia homo. Heu! vos mi-
feri, quibus non Deus monstratur, sed
homo.

Christum ho-
minem cogitare
est homo unde
hic maximè vobis,
ó Judeæ, iusti.

Sed ó omni adhuc crudeliores homi-
nes! Verè filia populi mei crudelis, quasi stru-
thio in deserto. Facta est mihi hereditas mea,
quasi leo in sylva, desit contra me vocem
suam.

Thron. 4.

Ierem. 12.

Quis hinc non sperasset Christo salu-
tem certam? Verùm ut ignis oleo, ac li-
gnis, sic illi hinc magis inarserunt. Velut

A canes, sanguini duntaxat viso, gravius
adlatrarunt.

Savit canum latratus in auras. Virg.

Verè canes impudentissimi nescierunt salu-
ritatem.

Isa. 56.

Elephantes sanguine conspecto fero-
ciores.

Proh! hominum inaudita feritas! Cæ-
sarem ipsum flevisse fama est, viso Pom-
peji infensissimi, juratique hostis capite.
Hi nulla penitus commiseratione tacti,
non solum temperavere à lachrymis, sed
infans insuper furor: perciti oculos
averterunt, quòd gravis esset illis ad viden-
dum, & clamaverunt: Crucifige, crucifige
eum.

O scelerum furor: facinus infandum!
Producitur in publicum lacera effigies
mortui spirantis, nec invenit misera-
tionem, sed acuit iram, & mortuorum
fuscitator, præ infami sicario, & scelerato
homicida, præ pestifero monstro, ac tur-
buloento, dignus morte judicatur!

Videte Verbum Domini; nunquid solitudo
factus sum Israeli, aut terra serotina? Septuag.
Aut terra plena sentium? Planè terra spina-
rum, undique perfossus, ac laceratus.

Et certè hinc causæ erant permagne ad
commiserationem impetrandam, videli-
cet Præsidis preces, quæ atmatæ: modus

petendi, nudato nimirum verberati cor-
pore: personâ, quæ petebatur Christus
Jesus, Deus homo: tempus publicæ laci-
tiae, Pascha. Nec his tamen omnibus sen-
sus humanitatis ullus, nec his omnibus
corda illa duriora saxis ullatenus ad mi-
serationem permota.

Ecce igitur homo (ad re, ó Pater, sermo-
nem converto, quando homines homi-
nem factum non agnoscunt) respice in fa-
ciem Christi tui. Filius tuus hic, pro nobis
natus est ex Maria Virgine, & homo factus
est.

Ecce homo, qui ut hominem ad pristi-
nam tuam imaginem restitueret, homi-
nis penè, quam assumpserat, imaginem
perdidit. Inne ille, ó Pater, qui est tuæ
splendor gloriæ, & figura substantia? Inne ze-
chur in principio in die virtutis tuæ in splen-
doribus Sanctorum, ex utero ante Luciferum
genitus? Planè: Hic est Filius meus dilectus, in

M m m m 3 940

Christus à Pi-
lato exhibitus
laceræ effigies
mortui spi-
rantis.

Ierem. 2.
Septuag.

Multis modis
permovere ad
condolecen-
tiam poterat.

Psal. 83.

Gen. 3.

quo mihi bene complacui. Propter scelus populi mei percussi eum.

At tu, o Mater, nosti Filium hunc tuum? Ecce homo. Vide, vide, Mater, utrum hæc tunica Filij tui sit, an non? Tunica Filij mei est. Homo natus est in ea, & ipse fundavit eam Altissimus.

Psal. 86.

Tu solus ergo, ingrattissimus homo, hominem non recognoscēs? O homines recogitate eum, qui talem adversus semetipsum à peccatoribus sustinuit contradictionem. Contemplamini nunc superbi humilem: ambiriosi intuemini despectum: avari respicite liberalem, vel usque ad pretiosi sui sanguinis effusionem: injuriarum vindices discite agni hujus mansuetudinem: voluptatum amatores in hoc pœnarum spectaculum oculos defigite, ut vestras coercetis libidines, cupidinisque flammam extinguaris. Vide-
te, videte in vibicibus ejus serpentem toto corpore vestro luxuriæ pruriginem: in corona capitis ejus spinea, capitis vestri superbiam, & elationem: in arundineo sceptro torius vitæ vestræ vanitatem, & fastum: in veste purpureâ vestram animadvertite ambitionem. Exhibitum vobis agnoscite congenitæ complacentiæ studium, stultum auræ popularis venatum, laudisque propriæ nundinationem: & ut compendio dicam, vos ipsos in hoc irrisionum, dolorumque schemate toros ad vivam intuemini, castigatamque in eo contemplamini vitæ torius vestræ vanissimæ fabulam, ne & vos postea summâ cum confusione ostendami-
ni, dicaturque de unoquoque vestrum: Ecce homo, qui non posuit Deum adiutorem suum, sed speravit in multitudine divitiarum suarum, & prevaluit in vanitate sua.

Hebr. 12.

Habes quod in illo quisquis peccator videre debeat.

Psal. 51.

Væ nobis (fratres) si plagosus ita, ita lividus pro nobis fieri dignatus non esset. Planè tales essemus & nos, nisi hic unus homo patièdo restitisset rem. Tales nos è Dei manibus exiremus, nisi taliter cullisset ille exire è manibus hominum. Sed hæc spes nostra ad Deum, hæc fiducia munimur, ut cum malorum hinc multorum, illinc bonorum nullorum, aut paucorum consilij, in desperationem vergemus, & dicitur nobis: *Frater non redi-*

Psal. 48.

mit; dicamus protinus: Redimet homo, & dabit Deo placationem suam. Ecce homo obsecro noster. Ecce homo, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

1. Pet. 2.

Plorabat olim Propheta, Dei personam referens: Intuitus sum, & non erat homo. Ecce, ecce homo, qui modò interpositus stabit.

Jerem. 4.

Conquerebatur ille: Domine, hominem non habeo, ut cum turbata fuerit aqua, mittas me in piscinam. Ecce homo, ecce homo, qui suis ipsis languoribus sanet omnes languores nostros.

Joan. 5.

Ecce homo, quid quereris? stagno mersare salubri.

Ille potest: tantum, quod velit, ipse velit.

O ergo homo pro hominibus constitutus in iis, quæ sunt ad Deum, qui condolere possit iis, qui ignorant, & errant, tentatus per omnia, sis mihi homo, & quando es homo Deus, sis mihi in omnibus homo Deus.

ABLUTIO MANUUM.

PUNCTUM XXVII.

Accepta aqua lavit manus coram populo dicens: Innocens ego sum à sanguine justis hujus.

Matt. 27.

Manus nostra non effuderunt sanguinem Deut. 21. hunc. Certè ais.

Et tergens os suum, dicit: Non sum operatus malum. Prov. 30.

O, o imunde, si laveris te nitro, & multiplicaveris tibi herbam borith, maculatus es in iniquitate tua coram Domino. Nò purgant,

Jerem. 2.

non purgant contaminatum animi manus lotæ, inquit verè, & appositè D. Leo, nec in aspersis aqua digitis expiatur, quòd famulante impia mente committitur. Quis enim extendet manum suam in Christum Domini, & innocens erit?

D. Leo. ser. 3. de pass.

Manus lotæ non purgant animum.

1. Reg. 26.

Jerem. 2.

Quid niteris bonam ostendere viam tuam dicens: Absque peccato ego sum, & innocens?

Ecce